

31998R0974

11.5.1998

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 139/1

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 974/98

ze dne 3. května 1998

o zavedení eura

RADA EVROPSKÉ UNIE,

běžném používání v členských státech; že Evropská rada dále dospěla k závěru, že název jednotné měny musí být stejný ve všech úředních jazycích Evropské unie, s přihlédnutím k existenci různých abeced;

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 109l odst. 4 třetí větu této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

(3) vzhledem k tomu, že Rada v souladu čl. 109l odst. 4 třetí větou Smlouvy přijme jiná opatření, než je přijetí přepočítacích koeficientů, která jsou nezbytná k rychlému zavedení eura;

s ohledem na stanovisko Evropského měnového institutu ⁽²⁾,

(4) vzhledem k tomu, že kdykoli se členský stát stane podle článku 109k odst. 2 Smlouvy zúčastněným členským státem, přijme Rada podle článku 109l odst. 5 Smlouvy další opatření nezbytná k rychlému zavedení eura jako jednotné měny v tomto členském státě;

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽³⁾,

(1) vzhledem k tomu, že toto nařízení upravuje měnové právo členských států, které přijaly euro; že ustanovení o trvání smluv, nahrazení odkazů na ECU v právních nástrojích odkazy na euro a pravidla pro zaokrouhlování jsou již obsažena v nařízení Rady (ES) č. 1103/97 ze dne 17. června 1997 o některých ustanoveních týkajících se zavedení eura ⁽⁴⁾; že zavedení eura se týká každodenní činnosti veškerého obyvatelstva zúčastněných členských států; že by měla být prozkoumána i jiná opatření než jen ta, která jsou obsažena v tomto nařízení a v nařízení (ES) č. 1103/97, aby bylo možné zajistit vyvážený přechod, zejména pro spotřebitele;

(5) vzhledem k tomu, že podle čl. 109l odst. 4 první věty Smlouvy přijme Rada ke dni zahájení třetí etapy přepočítací koeficienty, které budou pro měny zúčastněných členských států neodvolatelně stanoveny, a podle těchto neodvolatelně stanovených koeficientů budou tyto měny nahrazeny eurem;

(2) vzhledem k tomu, že na zasedání Evropské rady v Madridu ve dnech 15. a 16. prosince 1995 bylo rozhodnuto, že výraz „ECU“ používaný ve Smlouvě jako název evropské měnové jednotky je druhový název; že vlády patnácti členských států dosáhly všeobecné shody v tom, že toto rozhodnutí představuje sjednaný a konečný výklad příslušných ustanovení Smlouvy; že evropské měně bude dán název „euro“; že euro jako měna zúčastněných členských států bude rozdělena na jedno sto dílčích jednotek s názvem „cent“; že vymezení názvu „cent“ nevylučuje použití variant tohoto výrazu při

(6) vzhledem k tomu, že při neexistenci kurzového rizika jak mezi jednotkou euro a národními měnovými jednotkami, tak mezi národními měnovými jednotkami navzájem by měly být v souladu s touto skutečností vykládány příslušné právní předpisy;

(7) vzhledem k tomu, že výraz „smlouva“, používaný k vymezení právních nástrojů, zahrnuje všechny typy smluv bez ohledu na způsob, kterým byly uzavřeny;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 369, 7.12.1996, s. 10.

⁽²⁾ Úř. věst. C 205, 5.7.1997, s. 118.

⁽³⁾ Úř. věst. C 380, 16.12.1996, s. 50.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 162, 19.6.1997, s. 1.

(8) vzhledem k tomu, že pro přípravu plynulého přechodu na euro je zapotřebí přechodné období mezi nahrazením měn zúčastněných členských států eurem a zave-

dením eurobankovek a euromincí; že během tohoto období budou národní měnové jednotky vymezeny jako dílčí jednotky eura; že se tím zakládá právní rovnost mezi jednotkou euro a národními měnovými jednotkami;

- (9) vzhledem k tomu, že v souladu s článkem 109g Smlouvy a s nařízením (ES) č. 1103/97 nahradí euro k 1. lednu 1999 jako zúčtovací jednotka orgánů Evropských společenství ECU; že by euro mělo být rovněž zúčtovací jednotkou Evropské centrální banky (ECB) a centrálních bank zúčastněných členských států; že v souladu se závěry z Madridu bude Evropský systém centrálních bank (ESCB) provádět operace měnové politiky v jednotce euro; že tato skutečnost nebrání národním centrálním bankám vést během přechodného období účty v národní měně, zejména pro své zaměstnance a pro veřejnou správu;
- (10) vzhledem k tomu, že každý zúčastněný stát může v průběhu přechodného období povolit plné používání jednotky euro na svém území;
- (11) vzhledem k tomu, že během přechodného období mohou být smlouvy, vnitrostátní právní předpisy a jiné právní nástroje platně vytvořeny s použitím jednotky euro nebo národní měnové jednotky; že během tohoto období by nic z tohoto nařízení nemělo ovlivnit platnost jakéhokoli odkazu na národní měnovou jednotku v jakémkoli právním nástroji;
- (12) vzhledem k tomu, že nedohodnou-li se jinak, řídí se hospodářské subjekty při veškerých úkonech činěných na základě některého právního nástroje určením měnové jednotky obsaženým v tomto nástroji;
- (13) vzhledem k tomu, že jednotka euro a národní měnové jednotky jsou jednotkami téže měny; že by se mělo zajistit, aby platby uvnitř zúčastněného členského státu prováděné připsáním na účet mohly být prováděny buď v jednotce euro, nebo v příslušné národní měnové jednotce; že ustanovení o platbách prováděných připsáním na účet by se měla vztahovat rovněž na přeshraniční platby, u nichž jsou jako měnová jednotka určeny jednotka euro nebo národní měnová jednotka, v níž je veden účet věřitele; že je zapotřebí zajistit plynulé fungování platebních systémů přijetím opatření, jež se týkají plateb prováděných připsáním na účet pomocí platebních nástrojů vyplývajících z těchto systémů; že ustanovení týkající se plateb prováděných připsáním na účet by neměla znamenat, že finanční zprostředkovatelé jsou povinni poskytovat buď jiné platební prostředky, nebo produkty znějící na jakoukoli konkrétní jednotku eura; že ustanovení týkající se plateb prováděných připsáním na účet nezakazují finančním zprostředkovatelům koordinovat během přechodného období zavádění platebních prostředků znějících na jednotku euro, které jsou založeny na společné technické infrastruktuře;
- (14) vzhledem k tomu, že v souladu se závěry Evropské rady ze zasedání v Madridu budou zúčastněné členské státy počínaje 1. lednem 1999 emitovat nové veřejně obchodovatelné dluhopisy znějící na jednotku euro; že je žádoucí umožnit emitentům dluhopisů změnit denominaci nesplacených dluhopisů na jednotku euro; že ustanovení pro změnu denominace by měla být taková, aby mohla být použita i v právním řádu třetích zemí; že by emitentům mělo být umožněno změnit denominaci nesplacených dluhopisů znějících na národní měnovou jednotku členského státu, který změnil denominaci části nebo všech nesplacených dluhopisů svých vládních institucí; že se tato ustanovení netýkají zavádění dalších opatření, které by změnilo podmínky nesplacených dluhů, mimo jiné jejich jmenovité částky, protože tato opatření podléhají příslušným vnitrostátním právním předpisům; že je žádoucí umožnit členským státům provést vhodná opatření ke změně zúčtovací jednotky pro operační postupy na organizovaných trzích;
- (15) vzhledem k tomu, že budou možná zapotřebí další opatření na úrovni Společenství, aby se objasnil dopad zavedení eura na uplatňování stávajících právních předpisů Společenství, zejména pokud jde o vyrovnávání vzájemných pohledávek v jejich čisté hodnotě, započítávání protipohledávek a techniky s obdobným účinkem;
- (16) vzhledem k tomu, že povinnost používat jednotku euro lze uložit pouze na základě práva Společenství; že při transakcích s veřejným sektorem mohou zúčastněné členské státy povolit používání jednotky euro; že v souladu s referenčním scénářem schváleným na zasedání Evropské rady v Madridu by mohly právní předpisy Společenství, které stanoví harmonogram pro všeobecné používání jednotky euro, ponechat jednotlivým členským státům určitou volnost;
- (17) vzhledem k tomu, že v souladu s článkem 105a Smlouvy může Rada přijímat opatření k harmonizaci nominálních hodnot a technických specifikací všech mincí;

(18) vzhledem k tomu, že bankovky a mince potřebují odpovídající ochranu proti padělání;

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

ČÁST I

DEFINICE

Článek 1

Pro účely tohoto nařízení se:

(19) vzhledem k tomu, že bankovky a mince denominované v národní měně ztrácejí postavení zákonného platidla nejpozději šest měsíců po skončení přechodného období; že omezení plateb v bankovkách a mincích, zavedená členskými státy z důvodů veřejného pořádku, nejsou neslučitelná s postavením eurobankovek a euro-mincí jako zákonného platidla, existují-li jiné právní prostředky pro vyrovnávání peněžních závazků;

– „zúčastněnými členskými státy“ rozumějí Belgie, Německo, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko a Finsko,

(20) vzhledem k tomu, že od konce přechodného období bude nutné pokládat odkazy v právních nástrojích platných na konci přechodného období za odkazy na jednotku euro podle příslušných přepočítacích koeficientů; že fyzická změna denominace stávajících právních nástrojů proto není k dosažení tohoto výsledku nutná; že pravidla pro zaokrouhlování stanovená v nařízení (ES) č. 1103/97 se vztahují rovněž na přepočty, které mají být provedeny na konci přechodného období nebo po přechodném období; že z důvodů jasnosti může být žádoucí, aby jakmile to bude vhodné, došlo k fyzické změně denominace;

– „právními nástroji“ rozumějí právní předpisy, správní akty, soudní rozhodnutí, smlouvy, jednostranné právní akty, platební nástroje jiné než bankovky a mince a ostatní nástroje mající právní účinek,

– „přepočítacím koeficientem“ rozumí neodvolatelně stanovený přepočítací koeficient, který přijme Rada pro měnu každého zúčastněného členského státu v souladu s čl. 109l odst. 4 druhé věty Smlouvy,

– „jednotkou euro“ rozumí měnová jednotka, jak je vymezena v článku 2 druhé větě,

(21) vzhledem k tomu, že odstavec 2 Protokolu č. 11 o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irska stanoví, že se mimo jiné použije odstavec 5 tohoto protokolu, jestliže Spojené království oznámí Radě, že nemá v úmyslu přejít do třetí etapy; že Spojené království dne 30. října 1997 předalo Radě oznámení o tom, že nemá v úmyslu přejít do třetí etapy; že odstavec 5 mimo jiné stanoví, že se čl. 109l odst. 4 Smlouvy nevztahuje na Spojené království;

– „národními měnovými jednotkami“ rozumějí měnové jednotky zúčastněných členských států, jak jsou vymezeny den před zahájením třetí etapy hospodářské a měnové unie,

– „přechodným obdobím“ rozumí období počínající 1. lednem 1999 a končící 31. prosincem 2001,

– „změnou denominace“ rozumí změna jednotky, na niž zní částka nesplaceného dluhu, z národní měnové jednotky na jednotku euro, jak je vymezena v článku 2, přičemž však tato změna denominace nemá za následek změnu jakékoli jiné podmínky tohoto dluhu, protože tato otázka se řídí příslušnými vnitrostátními právními předpisy.

ČÁST II

NAHRAZENÍ MĚN ZÚČASTNĚNÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ EUREM

Článek 2

Počínaje 1. lednem 1999 je měnou zúčastněných členských států euro. Měnovou jednotkou je jedno euro. Jedno euro se dělí na sto centů.

(22) vzhledem k tomu, že Dánsko, odvolávajíc se na odstavec 1 Protokolu 12 o některých ustanoveních týkajících se Dánska, v souvislosti s Edinburským rozhodnutím ze dne 12. prosince 1992 oznámilo, že se třetí etapy nezúčastní; že se proto na Dánsko, v souladu s odstavcem 2 uvedeného protokolu, budou vztahovat všechny články a ustanovení Smlouvy a statutu ESCB, ve kterých se hovoří o výjimce;

Článek 3

Euro nahrazuje měny jednotlivých zúčastněných členských států podle přepočítacích koeficientů.

(23) vzhledem k tomu, že v souladu s článkem 109l odst. 4 Smlouvy bude jednotná měna zavedena pouze v těch členských státech, na které se nevztahuje výjimka;

Článek 4

(24) vzhledem k tomu, že toto nařízení bude proto použitelné podle článku 189 Smlouvy, s výhradou protokolů č. 11 a 12 a čl. 109k odst. 1,

Euro je zúčtovací jednotkou Evropské centrální banky (ECB) a centrálních bank zúčastněných členských států.

ČÁST III

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Článek 5

Během přechodného období se použijí články 6, 7, 8 a 9.

Článek 6

1. Euro se dále dělí podle přepočítacích koeficientů na národní měnové jednotky. Dodržuje se jakékoliv dílčí dělení této měny. S výhradou ustanovení tohoto nařízení nadále platí měnové předpisy zúčastněných členských států.

2. Odkazuje-li některý právní nástroj na národní měnovou jednotku, má tento odkaz stejnou platnost jako odkaz na jednotku euro podle přepočítacích koeficientů.

Článek 7

Nahrazení měny jednotlivých zúčastněných členských států eurem nemění samo o sobě denominaci právních nástrojů existujících ke dni nahrazení.

Článek 8

1. Úkony na základě právních nástrojů, jež stanoví použití národní měnové jednotky nebo znějí na národní měnovou jednotku, jsou činěny v této národní měnové jednotce. Úkony na základě právních nástrojů, které stanoví použití jednotky euro nebo znějí na jednotku euro, jsou činěny v této jednotce.

2. Ustanovení odstavce 1 se použije, nedohodnou-li se strany jinak.

3. Aniž je dotčen odstavec 1, může dlužník jakoukoli částku znějící na jednotku euro nebo na národní měnovou jednotku některého zúčastněného členského státu, která je splatná v tomto členském státě formou připsání na účet věřitele, uhradit v jednotce euro nebo ve zmíněné národní měnové jednotce. Tato částka bude připsána na účet věřitele v měnové jednotce jeho účtu s provedením případného přepočtu za použití přepočítacích koeficientů.

4. Aniž je dotčen odstavec 1, může každý zúčastněný členský stát případně přijmout opatření potřebná k tomu, aby:

- změnil na jednotku euro denominaci nesplacených dluhopisů vydaných vládními institucemi tohoto členského státu, jak jsou vymezeny v Evropském systému integrovaných hospodářských účtů, které znějí na národní měnovou jednotku tohoto státu a které byly vydány podle jeho vnitrostátního práva. Přijme-li členský stát taková opatření, mohou emitenti změnit na jednotku euro denominaci dluhopisů znějících na národní měnu uvedeného členského státu, nevyklučují-li změnu denominace výslovně podmínky smlouvy; toto ustanovení se vztahuje na dluhopisy vydané vládními institucemi členského státu a na dluhopisy a jiné formy dluhu vyjádřené v cenných papírech obchodova-

telných na kapitálových trzích a na nástroje peněžního trhu emitované jinými dlužníky,

- umožnil změnu zúčtovací jednotky svých operačních postupů z národní měnové jednotky na jednotku euro prostřednictvím:

a) trhů, na nichž dochází k pravidelné výměně, započítávání a vypořádání nástrojů uvedených v oddíle B přílohy směrnice Rady 93/22/EHS ze dne 10. května 1993 o investičních službách v oblasti cenných papírů ⁽¹⁾ a komodit, a

b) systému pro pravidelnou výměnu, započítávání a vypořádání plateb.

5. Zúčastněné členské státy mohou přijmout jiná ustanovení ukládající použití jednotky euro, než jsou ustanovení odstavce 4, pouze v souladu s harmonogramem stanoveným právními předpisy Společenství.

6. Vnitrostátní právní předpisy zúčastněných členských států, které dovolují nebo ukládají vyrovnávání vzájemných pohledávek v jejich čisté hodnotě, započítávání protipohledávek nebo techniky s obdobnými účinky, se vztahují na peněžní závazky bez ohledu na to, na jakou měnu znějí, znějí-li na jednotku euro nebo na národní měnovou jednotku, přičemž se případný přepočít provede podle přepočítacích koeficientů.

Článek 9

Bankovky a mince znějící na národní měnovou jednotku si zachovávají své postavení zákonného platidla v rámci jejich územního vymezení ke dni, k němuž toto nařízení vstoupí v platnost.

ČÁST IV

EUROBANKOVKY A EUROMINCE

Článek 10

Počínaje 1. lednem 2002 uvede ECB a centrální banky zúčastněných členských států do oběhu bankovky znějící na euro. Aniž je dotčen článek 15, jsou eurobankovky jedinými bankovkami, které mají ve všech těchto členských státech postavení zákonného platidla.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 141, 11.6.1993, s. 27. Směrnice ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/26/ES (Úř. věst. L 168, 18.7.1995, s. 7).

Článek 11

Počínaje 1. lednem 2002 vydávají zúčastněné členské státy mince znějící na euro nebo centy odpovídající nominálním hodnotám a technickým specifikacím, které stanoví Rada v souladu s čl. 105a odst. 2 druhou větou Smlouvy. Aniž je dotčen článek 15, jsou tyto mince jedinými mincemi, které mají ve všech těchto členských státech postavení zákonného platidla. S výjimkou vydávajícího orgánu a osob zvláště určených vnitrostátními právními předpisy vydávajícího členského státu není žádná osoba při jakékoliv platbě povinna přijmout více než 50 mincí.

Článek 12

Zúčastněné členské státy zajistí přiměřené sankce proti padělání a napodobování eurobankovek a euromincí.

ČÁST V**ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ****Článek 13**

Články 14, 15 a 16 se použijí od konce přechodného období.

Článek 14

Odkazují-li právní nástroje existující ke konci přechodného období na národní měnové jednotky, považují se tyto odkazy za odkazy na jednotku euro podle příslušných přepočítacích

koeficientů. Použijí se pravidla pro zaokrouhlování stanovená v nařízení (ES) č. 1103/97.

Článek 15

1. Bankovky a mince znějící na národní měnovou jednotku, jak je uvedena v čl. 6 odst. 1, zůstanou v rámci svého územního vymezení zákonným platidlem nejdéle po šest měsíců od konce přechodného období; toto období lze vnitrostátními právními předpisy zkrátit.

2. Každý zúčastněný stát může po dobu nejdéle šesti měsíců od skončení přechodného období stanovit pravidla pro používání bankovek a mincí znějících na jeho národní měnovou jednotku, jak je uvedena v čl. 6 odst. 1, a přijmout jakákoli opatření nezbytná k usnadnění jejich stažení.

Článek 16

V souladu s právními předpisy nebo praxí zúčastněných členských států budou příslušné orgány vydávající bankovky a mince nadále přijímat bankovky a mince, které dříve vydaly, proti euru za použití přepočítacího koeficientu.

ČÁST VI**VSTUP V PLATNOST****Článek 17**

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 1. ledna 1999.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech v souladu se Smlouvou, s výhradou protokolů č. 11 a 12 a čl. 109k odst. 1.

V Bruselu dne 3. května 1998.

Za Radu
předseda
G. BROWN